

Expunere la proiectul de lege privind pensiile de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară prezentată de tovarășul Petre Blajovici, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

R A P O R T U L

Comisiei pentru sănătate, prevederi și asigurări sociale, al Comisiei economico-financiare și Comisiei juridice prezentat de deputatul Ștefan Milcu

După cum vă este cunoscut — a spus vorbitorul — plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 12-14 octombrie a adoptat, în lumina sarcinilor stabilite de Congresul al IX-lea al Partidului, hotărârea cu privire la majorarea pensiilor, îmbunătățirea legislației pensiilor și instituirea pensiei suplimentare din contribuția salariaților. Măsurile adoptate de plenară, proiectul noii legi a pensiilor — au pus timp de aproape două luni unei largi dezbateri publice — au fost primite cu bucurie și deplină aprobare, având un puternic ecou în rândurile tuturor generațiilor de oameni ai muncii.

Întregul nostru popor vede în aceste măsuri roadele promisiilor eforturi în construcția socialistă, o nouă măturare a politicii conștiente a partidului de ridicare a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii, grăia deosebită de a asigura o bătrânețe faină și demnă tuturor celor care o viață întreagă și-au datru puterea de muncă în folosul patriei socialiste.

Adoptarea acestor măsuri a devenit posibilă datorită creșterii neîntrerupte a puterii economice a țării, creșterii de noi resurse materiale și financiare destinate progresului general al societății noastre socialiste, nevoilor omului muncii. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al CC al Partidului Comunist Român, la plenara din octombrie, „Întreaga politică a partidului nostru de lămurire și dezvoltare a noii orizonturi, de creștere continuă a potențialului economic al patriei, de sporire a avuției materiale și spirituale a societății noastre este subordonată scopului fundamental al ridicării sistematice a bunăstării poporului”.

Semnificația noii legi se conturează în toată amplitudinea: dacă o privim în contextul realizărilor dobândite în decursul anilor în creșterea nivelului de trai al poporului. Numai în perioada 1959-1965, veniturile din salarii ale populației au crescut de peste două ori. În acest an cu încă 1 la sută față de 1965. Concomitent, statul nostru a alocat de an fonduri tot mai mari pentru construcția de locuințe, pentru satisfacerea cerințelor populației în domeniul învățământului, culturii, sănătății, asigurărilor sociale, odihnei și pentru alte măsuri de ordin social-cultural. Este grăitor faptul că, în anul 1966, aproape un milion de persoane au beneficiat de pensii sau ajutoare sociale din bugetul statului, unele plătit în totalitate aproape 5,2 miliarde lei.

Îmbunătățirea sistemului de pensii se înscrie ca o mare operă socială inițiată de partid și de guvern, însoțită totodată de un anumit nivel de dezvoltare a economiei și democrației noastre. Este meritul partidului nostru de a fi elaborat măsuri de o asemenea importanță socială și economică, într-o largă măsură, în baza înțelegerii și acordului dintre cele două sfere de activitate și în baza intereselor economice și sociale ale societății noastre.

În continuare, vorbitorul a spus: Ansamblul de măsuri prezentate cuprinde, pe de o parte, majorarea pensiilor de toate categoriile, în medie cu 27 la sută, iar pe de altă parte, aplicarea unui nou sistem de pensionare, după criterii care să corespundă principilor generale ce stau la baza retribuțiilor muncii în țara noastră. O trăsătură esențială a măsurilor cu privire la majorarea pensiilor este ridicarea în primul rând, a nivelului pensiilor minime și creșterea mai accentuată a pensiilor mici. Ridicarea nivelului pensiilor, în proporții însemnate, va avea consecințe economice și sociale favorabile nu numai în viața pensionarilor ci și în viața familiilor din care ei fac parte, influențând pozitiv veniturile unei mari părți din populația țării.

Principiile fundamentale ale proiectului de lege și obiectivele de ordin social-economic pe care le urmărește îi conferă un conținut care depășește cadrul unor simple îmbunătățiri în acest domeniu. Prevederile sale, îmbinând interesele personale ale salariaților cu interesele generale ale societății, fac din sistemul de pensionare nu numai un mijloc de asigurare materială la vremea bătrâneții sau în caz de invaliditate, ci și un important instrument de coîntereseare materială a oamenilor muncii în sporirea contribuției lor la dezvoltarea economiei naționale, la progresul vieții social-culturale.

Din noua lege a pensiilor se distinge cu claritate, ca un principiu fundamental, îmbunătățirea simțitoare a raportului între pensie și salariul tarifar, în sensul apropiării între-o mai mare măsură a nivelului pensiei de nivelul salariului. O asemenea corelație se realizează în primul rând, prin sporirea

cu 10 până la 15 la sută a scării procentuale de calcul a pensiei pentru limita de vîrstă. Împreună cu sporul de 1 la sută pentru fiecare an de vechime suplimentară, scara procentuală va permite, în vîrsta de diferențiere mai bună decât pînă acum a cuantumului pensiei, în funcție de nivelul pregătirii profesionale, de cantitatea și calitatea muncii, de răspunderea în muncă a fiecărui salariat.

Acordarea unui spor procentual pentru continuitatea în muncă în aceeași întreprindere sau instituție reprezintă un alt principiu deosebit de important al noului sistem de pensionare. Aceasta va contribui la întărirea stabilității cadrelor, la evitarea fluctuației forței de muncă. În acest scop, în proiectul de lege se înscrie acordarea unui spor de pensie de 4, 7 și 10 la sută în raport cu vechimea neîntreruptă în aceeași unitate. Sporul de continuitate oferind salariaților posibilitatea unei pensii mai mari, îi coînteresează să lucreze neîntrerupt în aceeași întreprindere sau instituție, să cunoască mai temeinic producția de la locul de muncă, să lucreze cu productivitate sporită, să lupte pentru a mări eficiența producției. Permanentizarea cadrelor are efecte favorabile asupra întăririi disciplinei în producție, asupra audării colectivului.

Subliniind importanța desființării plafonării pensiei, în continuare vorbitorul a spus: În aceste condiții, procentele de calculare a pensiei stabilite în funcție de nivelul salariului tarifar și procentul suplimentar pentru vechime în muncă vor acționa în întregime la stabilirea cuantumului pensiei. De această măsură vor beneficia muncitorii de înaltă calificare, cu vechime îndelungată în muncă, maeștrii, tehnicienii, inginerii, economiștii, cadrele cu funcții de conducere în economie, cadrele didactice din învățământul superior, cercetătorii științifici, precum și alți salariați.

Adoptarea principiului de încadrare în grupe de muncă după criteriul influenței pe care condițiile de la locul de muncă le au asupra organismului — și nu după criteriul meseriei sau funcției, cum prevedea legislația în vigoare — va permite o clasificare mai corespunzătoare a salariaților în grupe de muncă, constituind făcînd înălțarea a perfecționare a actualii legislații. Aceasta este o cerință determinată, între altele, de construirea de noi uzine și fabrici, înzestrate cu tehnica modernă, de dezvoltarea și modernizarea întreprinderilor existente, care fac ca aceeași meserie sau funcție să se exercite în condiții diferite față de situația din celelalte întreprinderi. Pînă la elaborarea legislației privind stabilirea pe baze științifice a locurilor de muncă cu condiții grele și foarte grele, lucrare de mare amploare, care necesită o analiză temeinică din partea ministerelor și a altor organe centrale de stat și obștești, a comitetelor executive ale sfaturilor populare, proiectul prevede menținerea încadrării actuale în grupele I, II și III, salariații din grupa IV trecînd în grupa III.

Este demn de remarcă faptul că proiectul de lege asigură, prin prevederile sale, o echitate mai mare în acordarea drepturilor privind reducerea vîrstei de pensionare, precum și acordarea sporului de vechime pentru timpul lucrat în condiții grele și foarte grele. Aceste drepturi urmează să se acorde de proporțional cu numărul de ani efectiv lucrați în grupele I și II și nu pînă în prezent, cînd, de exemplu, pentru salariații din grupa I drepturile respective se acordau nediferențiat între 10-20 ani vechime, iar pentru mai puțin de 10 ani vechime nu existau prevederi în acest sens.

Superioritatea noului regulament rezultă și din îmbunătățirile aduse modalităților de stabilire a pensiei pentru cei care, dintr-un motiv sau altul, și-au pierdut parțial sau complet, temporar sau definitiv, capacitatea de muncă. Nivelul pensiei de invaliditate va fi stabilit în viitor în mod similar cu cel al pensiei pentru limita de vîrstă, adică în raport procentual față de salariul tarifar. Întreg: mărirea pensiei de invaliditate de gradul II și III se stabilește în proporții corespunzătoare din cuantumului pensiei de gradul I, indiferent de cauza care a provocat invaliditatea sau de grupele de muncă în care a lucrat salariatul, deoarece criteriile care determină deosebirea dintre gradele de invaliditate sînt aceleași.

Este cunoscut faptul că salariații care au vîrsta prevăzută pentru pensionare și nu îndeplinesc, din diferite cauze, condițiile de vechime pentru obținerea unei pensii, deoarece nu au nici măcar jumătate din vechimea minimă necesară cerută de lege, și sînt lipsiți de mijloace de existență, beneficiază de ajutor social care se plătește

din fondurile de asigurări sociale. Potrivit noului regulament, ajutorul social se majorază și devine mult mai cuprinzător, proiectul de lege precizînd că acordarea lui este condiționată numai de lipsa mijloacelor proprii de existență și poate fi transmisă urmașilor dacă aceștia nu au asigurate condiții de trai.

Concomitent cu introducerea noului sistem de acordare a pensiilor din fondurile statului — a arătat vorbitorul — proiectul de lege cuprinde, ca o prevedere nouă și importantă, instituirea pensiei suplimentare din fondurile realizate prin contribuția salariaților, pe baza principiului mutualității. Aceasta a devenit posibilă, pe de o parte, ca urmare a noulor relații de colaborare și ajutor reciproc, stabilite între oamenii muncii din țara noastră, iar pe de altă parte, ca rezultat al ridicării bunăstării celor ce muncesc și îndoașii a veniturilor lor. Instituirea pensiei suplimentare este o măsură deosebit de avantajoasă, oferind tuturor salariaților, tineri și vîrstnici, perspectiva că la încetarea activității să primească, pe lângă pensia de asigurări sociale plătită din fondurile statului, și pensia plătită din fondurile realizate din contribuția salariaților. Este de remarcă că pensia suplimentară împreună cu pensia de asigurări sociale pot depăși salariul tarifar avut la data pensionării.

În conformitate cu legislația în vigoare, pensionarii și beneficiarii de ajutor social internați în unități sanitare au dreptul la tratament și asistență medicală gratuită. Separat de aceasta, prin prevederile noii legi se acordă în mod gratuit medicamente și materiale sanitare pentru tratament ambulatoriu pensionarilor și beneficiarilor de ajutor social, ale căror pensii sau ajutoare sînt egale sau mai mici decît cuantumul minim al pensiei de invaliditate de gradul I pentru accident de muncă sau boală profesională.

În mod corespunzător cu noile principii de stabilire a pensiilor de asigurări sociale, se reglementează și pensiile cadrelor militare. Măsurile elaborate în acest scop sînt în prezent supuse dezbaterii cadrelor din unitățile militare, urmînd să fie îmbunătățite și apoi definitive.

Potrivit criteriilor noii legi a pensiilor, se vor reglementa pensiile lucrătorilor din cooperatizările meșteșugărești, ale avocaților și ale slujitorilor cultelor, asigurîndu-se în felul acesta unitatea sistemului de pensii.

Vorbitorul a amintit că, începînd de la 1 ianuarie 1967, se trece la aplicarea sistemului de pensii pentru țărînimia cooperatizată. O altă măsură de mare însemnătate în viața țărînimii cooperatizate, răspunde dorinței multor generații de țărani de a-și asigura prin muncă lor o bătrînețe liniștită de griji. De aceste prevederi beneficiază în prezent cu anul ce vine, peste 1.100.000 de cooperatori.

În mod practic, generalizarea acordării pensiilor pentru toți oamenii muncii din țara noastră.

Referindu-se la practica statornică de partid și de stat, vorbitorul de a se sfătui cu masele largi ale poporului în toate problemele fundamentale, vorbitorul a subliniat că în numeroasele adunări din întreprinderi, instituții și cartiere, la care au participat sute de mii de salariați și pensionari, ca și în mii de scrisori adresate direct conducerii partidului, organelor centrale de stat și obștești, în presă, la radio și televiziune, oamenii muncii, vîrstnici și tineri, bărbați și femei de diferite profesii, și-au exprimat deplina aprobare față de prevederile proiectului noii legi a pensiilor.

Conținutul multor propuneri este identic și se axează pe eliminarea problemelor importante; ele fiind scoțite pe deplin în discuție, au fost incluse în proiectul de lege supus aprobării Marii Adunări Naționale. În cele ce urmează mă voi referi la cîteva din aceste propuneri.

După cum știți, proiectul noii legi a pensiilor, luînd în considerare creșterea duratei medii a vieții în țara noastră — determinată de îmbunătățirea condițiilor de trai — precum și cerințele crescînde ale economiei naționale de cadre calificate, stabilește vîrsta de pensionare a bărbaților la 62 de ani și a femeilor la 57 de ani pentru cei care au lucrat în condiții obișnuite de muncă. Menținînd limitele de pensionare pre-

văzute și venind în întîmpinarea unor propuneri, proiectul pe care vi-l prezîntăm include și posibilitatea ca, la cererea salariaților, acordarea pensiei integrale pentru limita de vîrstă să se poată face la etatea de 60 de ani la bărbați și 55 de ani la femei. La cerere, se pot pensiona mai devreme, în condițiile prevăzute de lege, și salariații care au lucrat în locuri de muncă încadrate în grupele I și II. Această completare are ca temei faptul că, pe măsura înaintării în vîrstă, apare o diferențiere mai accentuată a capacității de muncă de la un om la altul.

De relevat sînt și îmbunătățirile aduse prevederilor cu privire la vîrsta de pensionare a femeilor salariale care au născut și crescut mai mulți copii; aceste îmbunătățiri sînt în spiritul ansamblului de măsuri luate de partid și guvern pentru consolidarea familiei, stimularea natalității și îmbunătățirea ocrotirii mamei și a copilului. În proiectul de lege se prevede că femeile salariale care au născut și crescut 3 copii pînă la vîrsta de 10 ani beneficiază de reducerea cu un an a vîrstei de pensionare, cele cu 4 copii — de doi ani, iar cele cu 5 sau mai mulți copii se vor bucura de reducerea cu 3 ani a vîrstei de pensionare. De asemenea, s-a adăugat prevederea potrivit căreia timpul cît femeile angajate au fost încadrate cu jumătate de normă, pentru a crește copii pînă la vîrsta de 7 ani, va fi socotit la stabilirea vechimii în muncă drept normă întreagă.

În cadrul dezbaterilor a trezit un viu interes prevederea din proiect privind acordarea sporului de 4, 7 și 10 la sută din pensie pentru continuitatea îndelungată în aceeași întreprindere sau instituție. Întrucît, în forma sa inițială proiectul preciza că de acest spor beneficiază numai pensionarii pentru limita de vîrstă, s-a făcut propuneri ca el să se acorde și angajaților care se pensionează pentru invaliditate, deoarece mulți din aceștia au o vechime mare în același loc de muncă. Considerîndu-se întemeiate propunerile făcute în acest sens, în proiectul pe care vi-l prezînt s-a inclus prevederea ca sporul de continuitate în muncă să se aplice tuturor salariaților care pînă la data pensionării au lucrat neîntrerupt în aceeași unitate.

O largă aprobare au găsit în rândurile oamenilor muncii principiile sistemului de calcul al pensiei. Mai mulți salariați, îndeosebi mînci și sideruristi, au arătat însă, în mod justificat, că o perioadă de 5 ani din ultimii 10 — în raport de care se stabilește salariul tarifar actualizat pentru calculul pensiei — nu reflectă totdeauna în mod real activitatea angajatului. Aceasta se referă mai ales la situația celor care lucrează în locuri cu condiții deosebite de muncă și trec, în ultimii ani de activitate, în locuri cu condiții obișnuite de lucru. De aceea, proiectul de lege prevede mărirea la 15 ani a perioadei din care salariații pot alege 5 ani ca bază de calcul a pensiei pentru cei care lucrează în locuri de muncă cu condiții grele și foarte grele.

Pornind de la aceeași grijă față de om, care a inspirat toate prevederile proiectului de lege, se majorază cuantumul pensiei de invaliditate de gradul III de la 55 la sută, cît era stabilit în proiectul inițial, la 60 la sută cît se propune acum; baza de calcul rămînd mai departe pensia de invaliditate de gradul I corespunzătoare cauzelor care a provocat invaliditatea și grupele de muncă în care a lucrat salariatul. Aceasta majorare satisface numeroase propuneri ale oamenilor muncii făcute cu ocazia dezbaterii proiectului de lege.

De asemenea, față de proiectul inițial în care nu se făcea deosebire între bărbați și femei, în ceea ce privește condițiile de vechime în muncă în raport cu vîrsta la acordarea pensiei de invaliditate din accident în afară de muncă sau boală obișnuită, la propunerile unui mare număr de salariați, în proiect au fost incluse pentru femei condiții de vechime mai mici în muncă comparativ cu cele cerute bărbaților, ceea ce corespunde principiilor generale ale legii.

Numeroși salariați au propus ca, în situația cînd pensionarii continuă să lucreze, la încetarea activității să li se recalculeze pensia nu numai prin luarea în considerare a vechimii dobîndite după pensionare, cum prevedea proiectul inițial, ci și prin luarea în considerare a nivelului salariului realizat în această perioadă, dacă este mai avantajos. Socotîndu-se, în principiu, întemeiată propunerea respectivă, cu condiția ca perioada în care s-a lucrat după pensionare să fie suficient de mare spre a putea

caracteriza aportul adus de pensionarii după reluarea activității salariale, s-a inclus prevederea potrivit căreia pensia va putea fi recalculeată pe baza salariului mediu tarifar realizat în această perioadă dacă pensionarul a lucrat cel puțin 3 ani, în unele cazuri cel puțin 5 ani.

Instituirea pensiei suplimentare a fost primită cu adîncă satisfacție de oamenii muncii, care văd în această măsură un mijloc nou de sporire a veniturilor lor la vremea pensionării. Mai mulți participanți la dezbateri au relevat însă faptul că ar fi încheitabil ca cei care au contribuit 20-30 ani și mai mult la fondul acestei pensii să primească un procent de pensie egal cu cei care au contribuit numai 10 ani, respectiv 14 la sută din salariul tarifar. Deși partea 29 mai însemnată a pensiei suplimentare își are izvorul în aplicarea generalizată a principiului mutualității, fapt care rezultă din raportul dintre pensie și contribuție, totuși, considerînd propunerile făcute ca întemeiate, în proiect s-a introdus încă o treaptă la calculul pensiei suplimentare, stabilindu-se că cei care au contribuit peste 20 de ani la fondul pensiei vor beneficia de o pensie suplimentară de 16 la sută din salariul tarifar.

Proiectul de lege inițial i-a fost adus și alte modificări, asupra cărora am considerat că nu este cazul să insistăm. Se cuvine, totodată, să precizăm că o parte din propunerile făcute cu prilejul dezbaterilor nu au fost incluse, pentru că ele nu se refereau nici la principiile și nici la prevederile concrete ale proiectului de lege; de aceea, aceste propuneri își vor găsi reflectarea în regulamentul de aplicare a noii legi a pensiilor.

Sîntem convinși — a spus în încheiere vorbitorul — că măsurile luate pentru majorarea pensiilor la toate categoriile de pensionari, precum și aplicarea de la 1 ianuarie 1967 a noii legi a pensiilor, supusă spre aprobare Marii Adunări Naționale, vor constitui pentru toți oamenii muncii un puternic stimul în îndeplinirea exemplară a prevederilor planului cincinal de dezvoltare a economiei naționale. În sporirea eficienței muncii în toate domeniile de activitate, în scopul ridicării continue a bunăstării întregului popor, întăririi puterii economice a patriei noastre, Republica Socialistă România.

O largă aprobare au găsit în rândurile oamenilor muncii principiile sistemului de calcul al pensiei. Mai mulți salariați, îndeosebi mînci și sideruristi, au arătat însă, în mod justificat, că o perioadă de 5 ani din ultimii 10 — în raport de care se stabilește salariul tarifar actualizat pentru calculul pensiei — nu reflectă totdeauna în mod real activitatea angajatului. Aceasta se referă mai ales la situația celor care lucrează în locuri cu condiții deosebite de muncă și trec, în ultimii ani de activitate, în locuri cu condiții obișnuite de lucru. De aceea, proiectul de lege prevede mărirea la 15 ani a perioadei din care salariații pot alege 5 ani ca bază de calcul a pensiei pentru cei care lucrează în locuri de muncă cu condiții grele și foarte grele.

Pornind de la aceeași grijă față de om, care a inspirat toate prevederile proiectului de lege, se majorază cuantumul pensiei de invaliditate de gradul III de la 55 la sută, cît era stabilit în proiectul inițial, la 60 la sută cît se propune acum; baza de calcul rămînd mai departe pensia de invaliditate de gradul I corespunzătoare cauzelor care a provocat invaliditatea și grupele de muncă în care a lucrat salariatul. Aceasta majorare satisface numeroase propuneri ale oamenilor muncii făcute cu ocazia dezbaterii proiectului de lege.

De asemenea, față de proiectul inițial în care nu se făcea deosebire între bărbați și femei, în ceea ce privește condițiile de vechime în muncă în raport cu vîrsta la acordarea pensiei de invaliditate din accident în afară de muncă sau boală obișnuită, la propunerile unui mare număr de salariați, în proiect au fost incluse pentru femei condiții de vechime mai mici în muncă comparativ cu cele cerute bărbaților, ceea ce corespunde principiilor generale ale legii.

Numeroși salariați au propus ca, în situația cînd pensionarii continuă să lucreze, la încetarea activității să li se recalculeze pensia nu numai prin luarea în considerare a vechimii dobîndite după pensionare, cum prevedea proiectul inițial, ci și prin luarea în considerare a nivelului salariului realizat în această perioadă, dacă este mai avantajos. Socotîndu-se, în principiu, întemeiată propunerea respectivă, cu condiția ca perioada în care s-a lucrat după pensionare să fie suficient de mare spre a putea

Comisia pentru sănătate, prevederi și asigurări sociale, Comisia economico-financiară și Comisia juridică, se arată în raportul prezentat, constată că noul regim al pensiilor se înscrie în ansamblul măsurilor stabilite de Congresul al IX-lea al PCR cu privire la ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, constituind o importantă operă socială izvoată din înaltul umanism al orînduirii noastre.

Ca urmare a hotărîrii luate de Plenara CC al PCR din 12-14 octombrie 1966, proiectul de lege a fost supus unei largi dezbateri timp de aproape 2 luni, fapt care ilustrează practica partidului și statului nostru de consultare cu masele largi de oameni ai muncii, asigurînd astfel participarea nemijlocită a acestora la elaborarea hotărîrilor de care depinde mersul înainte al societății noastre. Din dezbateri, precum și din numeroasele scrisori primite au rezultat interesul și adieziunea unanimă față de proiectul noii legi a pensiilor. În urma propunerilor făcute cu prilejul dezbaterilor, proiectul de lege a fost îmbunătățit și completat.

Prin principiile fundamentale pe care le consacra și obiectivele de ordin social-economic pe care le urmărește, proiectul noii legi reprezintă un important salt calitativ față de legislația actuală, prevederile lui asigurînd o mai deplină reflectare a rezultatelor muncii angajaților în nivelul pensiei.

Îmbunătățirea substanțială a raportului dintre pensie și salariul tarifar, unul din principiile proiectului, va duce la sporirea preocupării salariaților de a-și ridica neîncetat calificarea, determinînd astfel mărirea contribuției lor la activitatea colectivului de muncă din care fac parte. Un principiu nou, menit să contribuie la stabilitatea cadrelor și evitarea fluctuației lor, îl constituie acordarea unor sporuri procentuale la pensie pentru salariații care au continuat îndelungată în muncă în aceeași unitate.

Ținînd seama de îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă, proiectul de lege prevede că angajații pot fi pensionați la cererea unităților, după împlinirea vîrstei de 62 ani, bărbați, și 57 ani, femei. Angajații apți de muncă vor putea fi menținuți în

activitate și peste aceste vîrste, atît timp cît sînt necesari unităților unde lucrează. Luîndu-se în considerare faptul că posibilitățile de a continua activitatea după împlinirea unei anumite vîrste sînt diferite de la un angajat la altul, în proiectul de lege se prevede dreptul pentru angajați de a se pensiona, la cererea lor, la vîrsta de 60 ani, bărbați, și 55 ani, femei.

Pentru cei care au lucrat în locuri de muncă cu condiții deosebite, precum și pentru angajații care au născut și crescut mai mulți copii, au fost stabilite vîrste de pensionare mai reduse. Proiectul noii legi a pensiilor își afirmă superioritatea față de legislația actuală și prin alte prevederi, cum sînt: îmbunătățirea sistemului de pensionare a celor ce și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă; majorarea vîrstei pînă la care copiii orfani beneficiază de pensie de urmas; largirea categoriilor de persoane îndreptățite la ajutorul social și altele.

Pe lângă pensia de asigurări sociale de stat, care se acordă din contribuția exclusivă a întreprinderilor și instituțiilor de stat fără nici o participare din partea angajaților, noua legislație instituie pensia suplimentară, care se plătește din fondurile realizate prin contribuția tuturor salariaților, pe baza unei depline mutualități.

De pensia suplimentară vor beneficia atît pensionarii pentru limita de vîrstă cît și pensionarii de invaliditate, precum și pensionarii urmași. Ea se plătește deosebit de pensia de asigurări sociale și poate duce la depășirea salariului tarifar.

Subliniind că prevederile noii legislații vor constitui un puternic stimul pentru îmbunătățirea activității desfășurate în toate domeniile vieții sociale și vor contribui la ridicarea calificării profesionale a salariaților, Comisia pentru sănătate, prevederi și asigurări sociale, Comisia economico-financiară și Comisia juridică ale Marii Adunări Naționale avizează favorabil proiectul de lege privind pensiile de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară în forma în care a fost prezentată deputaților și recomandă adoptarea proiectului de lege de către Marea Adunare Națională.

Raportul Comisiei administrative și Comisiei juridice cu privire la alegerea deputaților în Marea Adunare Națională și în Sfaturile populare prezentat de deputatul Emil Bobu

În raportul prezentat se arată că proiectul de lege cu privire la alegerea deputaților în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare este întemeiat în lumina documentelor Congresului al IX-lea al PCR, precum și al prevederilor Constituției Republicii Socialiste România, care pun accent pe continuarea adîncirii a democratismului socialist, pentru a asigura participarea crescîndă a maselor la opera de conducere a treburilor de stat și obștești.

Cerințele obiective ale dezvoltării noastre sociale impun perfecționarea legislației juridice pentru alegerea și constituirea organelor puterii de stat. Deoarece atît Marea Adunare Națională cît și sfaturile populare fac parte din același sistem al organelor puterii de stat și ținînd seama de experiența dobîndită, care a arătat că din punct de vedere juridic și practic nu se justifică existența a două legislații paralele referitoare la alegerea lor, proiectul de lege unifică reglementarea referitoare la alegerea acestor organe. Utilitatea elaborării unei singure legi electorale a rezultat și din faptul că alegerea de deputați în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare au loc concomitent — o dată la patru ani — cu excepția sfaturilor populare comunale — o dată la doi ani — și se desfășoară pe baza unor principii comune pentru ambele categorii de organe.

În proiect, atît pentru alegerea

deputaților în Marea Adunare Națională, cît și în sfaturile populare, s-a prevăzut posibilitatea ca în aceeași circumscripție electorală să poată fi propuși unul sau mai mulți candidați. Examinînd prevederile proiectului, rezultă că pentru alegerea deputaților în sfaturile populare s-au asigurat norme unitare de reprezentare a populației în cadrul fiecărei categorii de sfaturi populare.

Caracterul larg democratic al sistemului nostru electoral este reflectat în proiectul de lege și prin modul de propunere și alegere a membrilor comisiilor electorale de toate categoriile, prin componența și modul lor de lucru, prin drepturile cu care aceste organe sînt înzestrate. Faptul că masele aleg direct comisiile electorale, arată caracterul obștești al acestora, participarea nemijlocită a cetățenilor la organizarea și desfășurarea alegerilor, la exercitarea controlului asupra formării organelor puterii de stat.

Comisia administrativă și comisia juridică, examinînd sub toate aspectele proiectul de lege privind alegerea de deputați în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare, propune spre aprobare Marii Adunări Naționale completarea acestuia cu unele prevederi referitoare la scutirea de orice taxe de timbru a tuturor actelor făcute în legătură cu alegerile, precum și stabilirea de sancțiuni împotriva acelor care împiedică exercitiul

dreptului de vot sau falsifică rezultatele votării.

Propunem ca aceste completări să fie cuprinse în proiectul de lege după cum urmează:

1. Introducerea unui alineat nou la art. 92 din capitolul 12 „dispoziții finale” formulat astfel: „Cererile, reclamațiile, întîmpinările, contestațiile și orice alte acte făcute în exercitarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, sînt scutite de orice taxă de timbru”.

2. Să se introducă un articol nou (art. 93) formulat astfel: „Se pedepsește cu închisoare corecțională de la o lună la cinci ani și interdicție corecțională de la 1-5 ani:

a) Împiedicarea prin orice mijloc a liberului exercitiu al dreptului de a alege sau de a fi ales; b) Falsificarea prin orice mijloc a lucrurilor electorale sau a rezultatului votului.

Tentativa se pedepsește ca și infracțiunea săvîrșită.

Complici, instigatori, tănuitorii și favorizatorii la infracțiunile prevăzute în prezentul articol se pedepsește ca și autorul”. Apreciînd că proiectul de lege reflectă just procesul de dezvoltare continuă a democratismului socialist ce are loc în patria noastră, atragerea tot mai intensă a cetățenilor la conducerea treburilor publice, comisia administrativă și comisia juridică îl avizează favorabil și recomandă adoptarea sa de către Marea Adunare Națională.

Expunere privind proiectul de lege pentru alegerea deputaților în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare prezentată de ministrul Justiției, Adrian Dimitriu

În raportul prezentat la Congresul al IX-lea al PCR, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia că o caracteristică fundamentală a regimului nostru este lărgirea continuă a democrației socialiste, participarea maselor populare la luarea deciziilor și la rezolvarea problemelor politice interne și externe a patriei noastre, la opera de construcție socialistă.

Expresia a realității din țara noastră, legea fundamentală a Republicii Socialiste România reflectă, prin ansamblul dispozițiilor sale, această trăsătură de bază a societății noastre — participarea activă a maselor la sfaturile politice, la exercitarea puterii, care aparține în întregime poporului, liber și stăpân pe soarta sa.

Consacrand principiile de bază ale sistemului nostru electoral socialist, caracterizat prin dreptul fundamental al cetățenilor de a alege și de a fi aleși în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare, de a depune candidaturi, Constituția arată și direcțiile de perfecționare a acestui sistem electoral, corespunzător actualului stadiu de dezvoltare a statului nostru și procesului de construcție a democrației socialiste. În cadrul acestui proces este necesar ca fiecare cetățean să-și asigure dreptul de a fi ales în Marea Adunare Națională sau în sfaturile populare.

Principiul răspunderii deputaților față de alegători, pentru activitatea lor proprie și pentru aceea a organelor reprezentative din care fac parte, precum și dreptul deputaților de a retrage mandatul deputației, în cazul când nu-și îndeplinesc îndatoririle sau săvârșesc acte incompatibile cu demnitatea lor, constituie de asemenea o caracteristică a sistemului nostru electoral.

Proiectul de lege stabilește, potrivit prevederilor constituționale, criteriul noi de reprezentare a cetățenilor în organele puterii de stat, de natură a asigura creșterea rolului maselor în conducerea treburilor statului. Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 44 și 81 din Constituție, care prevăd că deputații se aleg pe circumscripții electorale — cîte un deputat pe fiecare circumscripție — proiectul de lege reglementează modul de formare a circumscripțiilor electorale stabilind normele de reprezentare, adică numărul locuitorilor care au dreptul să fie reprezentați printr-un

deputat. Pentru alegerea deputaților în Marea Adunare Națională se prevede formarea a 463 circumscripții electorale.

În vederea alegerii deputaților în sfaturile populare, legea actuală împarte comunele raionale, orașele și regiunile în mai multe grupe, după numărul locuitorilor, iar pentru unitățile administrativ-teritoriale din fiecare grupă stabilește norme deosebite de formare a circumscripțiilor electorale. Spre a se asigura o reprezentare judicioasă a populației în organele locale ale puterii de stat, proiectul prevede o normă unitară de reprezentare — proporțională cu numărul locuitorilor — pentru fiecare categorie de sfaturi populare.

Faptul că sfaturile populare în general și cele comunale în special vor fi alcătuite dintr-un număr mai mare de deputați va duce la strîngerea legăturii acestora cu masele și, totodată, la creșterea rolului sesiunilor sfaturilor populare, la dezbaterea într-un cadru și mai larg, cu și mai multă competență, a problemelor ce sînt de atributul organelor locale ale puterii de stat.

Proiectul cuprinde și norme cu privire la candidaturi și la propunerea lor. Dreptul de a depune candidaturi este asigurat tuturor organizațiilor oamenilor muncii: organizațiilor Partidului Comunist Român, sindicatelor, cooperativei, organizațiilor de tineret, de femei, asociațiilor culturale și altor organizații de masă și obștești. Propunerile de candidați se fac pe circumscripții electorale, de către organizațiile oamenilor muncii în adunări cetățenești. Se pot propune unul sau mai mulți candidați pentru fiecare circumscripție electorală.

După expirarea termenelor de depunere a candidaturilor, acestea sînt aduse la cunoștință cetățenilor prin mijloace de publicitate, iar organizațiile oamenilor muncii și cetățenii pot face întîmpinări, care se rezolvă în termene scurte, de natură a asigura realizarea fără înțîrzieri a drepturilor cetățenilor, precum și desfășurarea la timp a lucrărilor electorale.

O prevedere nouă a proiectului privind propunerile de candidaturi se referă la situațiile în care candidatul propus a decedat sau a pierdut dreptul de a fi ales după rămînera definitivă a can-

didaturii. Potrivit reglementării în vigoare, în aceste cazuri neexistînd posibilitatea depunerii în termen a unei alte candidaturi, este necesar să se stabilească noi alegeri. Proiectul introduce dispoziția că în situațiile menționate se pot propune noi candidaturi, cel mai tîrziu cu 15 zile înainte de ziua alegerilor.

În România socialistă, masele de cetățeni sînt cele care organizează, conduc și controlează toate operațiile alegerilor: în acest scop, proiectul reglementează constituirea unui sistem de comisii — teritoriale, de circumscripții și ale secțiilor de votare — formate din reprezentanți ai organizațiilor oamenilor muncii, precum și din reprezentanți desemnați în adunări ale oamenilor muncii, din întreprinderi, instituții, cooperative agricole de producție, unități militare și altele. În cadrul acestor comisii, sute de mii de cetățeni participă la organizarea alegerilor, la întocmirea la timp a listelor de alegători, la examinarea îndeplinirii condițiilor cerute de lege în ce privește persoana candidaților și propunerile de candidaturi, la organizarea secțiilor de votare, la controlul aplicării întocmai a dispozițiilor legale privitoare la alegeri etc.

Spre a ușura fiecărui cetățean exercitarea dreptului de vot și a asigura condiții cît mai bune pentru participarea alegătorilor la operațiile de votare, proiectul de lege prevede formarea unei secții de votare pentru fiecare 1.500—3.000 locuitori, precum și posibilitatea formării de secții de votare în sate sau în grupe de sate cu o populație pînă la 500 locuitori, situate la o distanță mai îndepărtată de locul secției de votare etc.

Se aduc, de asemenea, noi reglementări în chestiunea asigurării ordinii în timpul alegerilor, secretului votului și participării la vot a alegătorilor netransportabili din cauză de boală sau de invaliditate.

Se aduc, de asemenea, noi reglementări în chestiunea asigurării ordinii în timpul alegerilor, secretului votului și participării la vot a alegătorilor netransportabili din cauză de boală sau de invaliditate.

Largă participare la viața culturală

În scopul intensificării activității culturale, comisia de femei din comuna Macea organizează în perioada de iarnă numeroase acțiuni culturale-educative de masă. Dintre acestea amintim conferințele „Familia în orînduirea noastră socialistă”, „Rolul familiei în educarea tinerii generații”, recenziile cărții „Universul nesfîrșit și veșnic” și altele. De multă reușită s-a bucurat și simpozionul literar cu tema „Mihail Eminescu”, susținut de elevii claselor a VII-a și a VIII-a de la Școala generală din localitate.

Cu acest prilej s-a vorbit despre viața și opera marelui poet și s-au recitat poeziile „La moartea lui Aron Pumnul”, „Ce-ți doresc eu tie dulce Române”, „Împărat și proleat”, „Luceafărul” și altele. Printre recitatorii care s-au remarcat cu acest prilej se numără Cornelia Sandor, Iuliana Faur, Maria Mot, Elena Maur și Ana Moca.

La toate aceste acțiuni participă un mare număr de femei.

AURORA ALEXANDRIUC, coresp.

La cooperativa agricolă „Lumea nouă” din Curtici

Animalele ierneză bine

Încă în toamnă, conducerea cooperativei agricole de producție „Lumea nouă” din Curtici a luat măsurile cuvenite, stabilind sarcini concrete brigadierului Iosif Sîlcovan pentru iernarea în cele mai bune condiții a animalelor. Rodul măsurilor luate se văd acum cînd se asigură buna creștere a efectivului de animale. La dispoziția lor se află peste 500 tone și loz, cantități mari de lucernă, trifoi, 400 tone de sfeclă furajeră. Îngrijitorii acordă atenție furajării raționale, primind din magazine multe lucruri folosite pentru gospodăria lor casnică.

În felul acesta comisia de femei, a cărei președintă e comunista Sena Rosu, contribuie la buna gospodărire a proprietății obștești, la înfrumusețarea caselor din comuna noastră.

FLORICA MILOACĂ, coresp.

Activitatea comisiei de femei

Comisia de femei de la cooperativa agricolă „Lumea nouă” din Curtici, desfășură o vie activitate atît la locul de muncă cît și în

Recensămîntul animalelor domestice

(Urmare din pag. 1)

cele mai bune condiții. În acest scop, un rol de seamă îl are sprîjinul pe care populația va trebui să-l acorde recensămîntului. Este o datorie patriotică, ca fiecare cetățean de la orase și sate să dea informațiile cerute, să ajute ca înregistrarea să se facă la timp, cu date de bună calitate, deoarece rezultatele recensămîntului servesc politicii partidului și guvernului îndreptată spre dezvoltarea marelui ascendență a economiei naționale și ridicarea nivelului de trai al poporului.

Timbre fiscale ce își pierd puterea circulatorie

În conformitate cu Ordinul ministrului finanțelor nr. 726 din 26 decembrie 1966, pe data de 31 decembrie 1966 își pierd puterea circulatorie timbrele fiscale date în circulație în anul 1957. Aceste timbre pot fi recunoscute prin mențiunea „Matca” înscrisă cu litere de tipar majuscule pe partea din stînga a timbrului dublu.

Cei care dețin asemenea timbre și nu le folosesc pînă la 31 decembrie 1966 le pot schimba la oficiile PTTR pînă la 28 februarie 1967, cu timbre aflate în circulație.

Timbrele fiscale puse în circulație în anul 1959, avînd stema RPR, vor circula pînă la epuizare, în paralel cu cele tipărite cu începerea de la 10 noiembrie 1965, avînd stema Republicii Socialiste România. Timbrele care rămîn în circulație au pe valori, aceleași caracteristici în ce privește desenul, culoarea, dimensiunile etc., iar în partea din stînga mențiunea „Acestă parte a timbrului fiscal de... lei rămîne la dosar”.

În atenția posesorilor de mijloace de transport

Secțiunea financiară a Sfatului popular al orașului Arad aduce la cunoștință următoarele:

Toți posesorii particulari de mijloace de transport cu tracțiune mecanică (autoturisme, motocicleti, motoare) precum și proprietarii de bărci (cu și fără motor) sînt obligați să depună declarație de impunere pentru anul 1967. Declarații-

le se pot depune între 3 și 31 ianuarie 1967 la secțiunea financiară, camera 28, parter, zilnic între orele 8—12, iar luni, miercuri și vineri și după-masă între orele 17—19.

Declarația se completează pe imprimat tipizat, care se poate obține de la tuleria din incinta sfatului popular.

Răspunsul deputatului Mihail Levente, ministrul comerțului interior, la o întrebare pusă în sesiune

Răspunzînd la întrebarea pusă de deputatul Adalbert Crișan, vorbitor la o spus:

În legătură cu lărgirea sortimentului de mărfuri în anul 1967 aprofundarea populației va continua să se îmbunătățească. Volumul deservirilor va crește cu aproape 7 miliarde lei. Conducerea partidului a hotărît ca, în primul trimestru al anului viitor, Ministerul Comerțului Interior, ministerele producătoare și CSP, să gasească noi posibilități pentru sporirea resurselor de mărfuri. Măsurile care urmează a fi luate se referă la proiectele la care cererea nu a fost îndeplinită în întregime: pășuni și pășuni de lină, sîbir, țesături impermeabile, ciorapi din fire sintetice, covoare, articole de sticlărie, mobilă, materiale de construcții. Organelor Ministerului Comerțului Interior le revine în continuare sarcina de a aproviziona și mai activ unitățile de desfacere, cu toate articolele disponibile.

Privitor la necesitatea aprovizionării unităților comerciale cu mărfuri destinate diferitelor categorii de cumpărători ținem să informăm Marea Adunare Națională că, prin

grădă conducerea partidului, comerțul va primi în anul viitor mai multe produse la prețuri accesibile populației cu venituri mai modeste. Produselor din această categorie vîndute în anul în curs li se adaugă: țesături pentru costume de vară, țesături pentru cămăși și bluze din bumbac, de vară și iarnă, pentru paltoane și pardesie, încălțăminte din înlocuitori de piele, mobilă etc. De asemenea, pentru anul viitor s-a stabilit, prin planul de stat, obligații ferme pentru furnizorii de a livra un sortiment variat de articole pentru copii.

Referitor la nivelul prezenței magazinelor — Ministerul Comerțului Interior va continua, într-un ritm mai viu, acțiunea de construire de noi unități și de modernizare a acelor existente. Se va acorda atenție cuvenită extinderii formelor înaintate de desfacere, ca auto-servirea. Va fi necesar ca ministerele furnizoare să sprijine această acțiune, livrînd mai multe produse preambalate.

Cît despre obligația care ne revine de a-i determina pe toți lucrătorii noștri să dea dovadă de soliditate față de clienți, vă infor-

măm că în acest trimestru Ministerul Comerțului Interior a experimentat în trei regiuni un sistem de cointereseare directă a vinzătorilor — retribuită la 1.000 de lei desfaceri — iar pentru personalul de conducere, retribuită în funcție de nivelul prezenței unităților, nivelului serviciului și de beneficiile obținute. Sistemul încercăm să aplicăm acestui sistem, care în unele ramuri va avea loc în primul trimestru al anului viitor, va constitui baza materială a modificării în bine a comportării lucrătorilor din comerț. Paralel cu introducerea noului sistem de cointereseare, vom desfășura o și mai susținută muncă de instruire educație și control a personalului. Dat fiind faptul că numărul unităților comerciale este de peste 50 de mii, distribuite pe tot cuprînsul țării, așteptăm din partea organelor locale un sprijin eficient în domeniul educației salariaților etc.

Ținem să vă asigurăm că lucrătorii din comerț vor desfășura o muncă susținută în anul următor, conștinți fiind că ridicarea activității lor la nivelul cerințelor comerțului modern este un imperativ cu adevărat patriotic.

Intărirea legăturii permanente a sfaturilor populare cu masele de oameni ai muncii, dezvoltarea și perfecționarea democrației noastre socialiste sînt garanții sigure — reflectate și în proiectul legii de față — pentru înflorirea pe mai departe a regiunilor, raioanelor, orașelor și satelor patriei noastre, pentru creșterea bunăstării celor ce muncesc.

Încheiere vorbitorului a făcut unele propuneri în legătură cu formularea mai clară a unor para-

graf.

Inainte.

pentru îndeplinirea Planului de Stat pe 1967!

Cu prilejul celei de-a XIX-a aniversări a Republicii și al Anului Nou, întreprinderile, unitățile agricole socialiste, instituțiile menționate mai jos felicită colectivele lor de muncă, precum și pe cei care colaborează la buna desfășurare a activității lor, urîndu-le, totodată, „LA MULȚI ANI” și noi succese în anul care vine!

Centrul de librării și difuzare a cărții	Întreprinderea pentru colectare a metalelor	Trustul regional de construcții Banat	I. I. S. „Electromotor”
Timișoara	Timișoara	Timișoara	Timișoara Bv. Republicii nr. 21
Gospodăria agricolă de stat ȘAG	Gospodăria agricolă de stat Utviniș	Gospodăria agricolă de stat Vinga	Gospodăria agricolă de stat Arad-Mureș
Gospodăria agricolă de stat Arad-Ceala	Gospodăria agricolă de stat Fîntînele	Cooperativa agricolă de producție „Tudor Vladimirescu” Macea	Gospodăria agricolă de stat Horia
Stațiunea de mașini și tractoare Aradul Nou	Gospodăria agricolă de stat Pecica	Gospodăria agricolă de stat Aradul Nou	Stațiunea de mașini și tractoare Curtici
Stațiunea de mașini și tractoare Pecica	Cooperativa agricolă de producție „30 Decembrie” Vinga	Gospodăria agricolă de stat „Tudor Vladimirescu” Vladimirescu	Cooperativa agricolă de producție „3—5 Martie” Sinmartin

Cuvîntul deputatului Vasile Daju

Proiectul de lege pentru alegerea deputaților în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare suscită dezbateri organelor supremă de stat se înscrie pe linia acțiunilor tratate de Congresul al IX-lea al PCR cu privire la lărgirea bazei de masă a organelor reprezentative ale statului nostru, la perfecționarea continuă a democrației socialiste. El este menit să aducă reglementări importante în viața noastră de stat, ținînd seama de faptul că privește modul de formare a Marii Adunări Naționale și a sfaturilor populare, care constituie baza întregului sistem de organe ale statului nostru.

Dispozițiile cuprinse în acest proiect, referitoare la modul de formare a circumscripțiilor electorale pentru alegerea organelor locale ale puterii de stat, precum și la stabilirea numărului minim și maxim al acestora pe fiecare categorie de sfaturi populare sînt pe deplin justificate, deoarece vor du-

ce la îmbunătățirea continuă a legăturii sfaturilor populare cu masele de cetățeni, vor lărgi posibilitățile de participare a acestora la rezolvarea treburilor de stat și obștești. Dacă ne referim la comune, în regiunea Banat, de pildă, potrivit actualiei reglementări, există sfaturi populare comunale cu cîte 9 deputați. În asemenea condiții munca se desfășoară mai greu și sarcinile nu pot fi îndeplinite în mod corespunzător. Potrivit prevederilor menționate, și aceste sfaturi populare vor avea o componentă mai largă, ceea ce creează noi posibilități pentru adoptarea unor hotărîri care să reflecte mai bine cerințele și nevoile dezvoltării economice, social-culturale și gospodărești ale fiecărei comune.

Consider — a spus în continuare vorbitorului — că este de mare importanță prevederea din proiectul de lege cu privire la dreptul alegătorilor de a exercita controlul permanent asupra activității depu-

DIN TOATĂ LUMEA

Prezențe românești peste hotare

BELGRAD 28 (Agerpres). — Corespondentul Agerpres, N. Plopcu, transmite: La Casa Tineretului din Belgrad a avut loc premiera filmului românesc „Răscălaș”, prezentat sub titlul „Jarna în flăcări”. Scenariul iugoslav Vlasta Radovanovic și regizorul filmului Mircea Mureșan au vorbit despre dezvoltarea cinematografului românesc. Filmul a fost primit cu aplauze călduroase de publicul prezent. La spectacol au luat parte reprezentanți ai Secreariatului federal pentru învățământ și cultură, ai Secretariatului de Stat pentru afaceri externe ale RSF Iugoslavia, precum și reprezentanți ai Corpului diplomatic acreditat la Belgrad. A participat Aurel Mălințan, ambasadorul Republicii Socialiste România la Belgrad.

BAKU 28 (Agerpres). — În cadrul turneului pe care îl întreprinde prin Uniunea Sovietică, baritonul Octav Enigărescu, solist al Teatrului de Operă și Balet din București, a apărut pe scena Teatrului național de operă din Baku în rolurile Rigoletto din opera cu același nume de Verdi și Figaro din „Bărbierul din Sevilla” de Rossini, bucurându-se de succes și de aprecieri elogioase. Într-un interviu acordat unui corespondent al agenției TASS, E. Beibutov, regizorul principal al Teatrului de operă din Baku, a spus: „Artă lui Enigărescu împletește o bogată cultură muzicală cu o mare măiestrie dramatică. Personajul Rigoletto interpretat de el este pătruns de un adevărat umanism”.

În fața sediului principal de recrutare din New York a avut loc recent o manifestație de protest împotriva bombardării Hanoiului de către aviația americană. În fotografie: Un grup de tineri manifestați în fața sediului de recrutare din New York, purtând pancarte cu lozinci care condamnă acțiunile agresive ale guvernului SUA în Vietnam.

Inscriindu-se pe linia dezvoltării unor relații de bună vecinătate între statele situate în aceeași regiune geografică, recenta vizită în Turcia, a lui A. N. Kosighin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., capătă și o semnificație deosebită, întrucât este pentru prima oară când un prim-ministru sovietic vizitează această țară.

Relațiile dintre aceste două țări, stabilite acum aproape o jumătate de veac, grație eforturilor lui Lenin și Atatürk, au oferit multe exemple de bună vecinătate și prietenie, au cunoscut în ultimii ani o nouă dezvoltare. S-a largit colaborarea economică, volumul comerțului a crescut de câteva ori, s-au largit contactele dintre conducătorii sovietici și turci. Într-o recentă declarație a Departamentului Informațiilor din Ministerul Afacerilor Externe din Turcia se sublinia că la consolidarea atmosferei de înțelegere și în dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate pentru care ambele țări depun eforturi un rol important au avut vizitele reciproce din ultimii ani ale conducătorilor de stat turci și sovietici. Într-adevăr, în acest răstimp Uniunea So-

Teritoriul R. D. Vietnam din nou bombardat

HANOI 28 (Agerpres). — Agenția VNA anunță că la 26 decembrie avioane americane au pătruns de repetate ori în spațiul aerian al Republicii Democratice Vietnam, bombardând și mitralind zone populate și obiective industriale. În aceeași zi, avioane americane de recunoaștere au zburat deasupra împrejurimilor orașului Hanoi. Un avion american a fost doborât. Totodată, a-

nunță VNA, avioane de tipul „B-52” au bombardat localități situate în partea nordică a zonei demilitarizate.

Misiunea de legătură a Inaltului Comandament al Armatei Populare Vietnamene a adresat Comisiei internaționale pentru supraveghere și control în Vietnam un mesaj de protest împotriva acestor noi acte agresive.

Solidari cu lupta poporului vietnamez

PARIS. — Diferite organizații pentru pace, sindicale și politice din Franța au adunat fonduri din care s-au cumpărat opt ambulanțe sanitare care au fost trimise

la Geneva privind Vietnamul din 1954.

WASHINGTON. — Într-o scrisoare deschisă adresată președintelui SUA, Lyndon Johnson, 11 reprezentanți de frunte ai celerului cer încetarea bombardamentelor împotriva RD Vietnam. Protestând împotriva intensificării războiului în Vietnam, semnatarii scrisorii întreabă: „Cum pot fi luate în serios apelurile americane la negocieri și la o reglementare pașnică alina timp cit forțele Statelor Unite își escaladează acțiunile în Vietnam...?”

WASHINGTON. — Senatorul democrat Wayne Morse a făcut la postul de televiziune al societății „The Mutual Broadcasting System” o declarație în care critică din nou politica dusă de SUA în Vietnam. El a afirmat că „dacă Johnson va continua actualul curs al escaladării războiului din Vietnam, istoria, după părerea sa, îl va discreditat”.

WASHINGTON. — Senatorul democrat Wayne Morse a făcut la postul de televiziune al societății „The Mutual Broadcasting System” o declarație în care critică din nou politica dusă de SUA în Vietnam. El a afirmat că „dacă Johnson va continua actualul curs al escaladării războiului din Vietnam, istoria, după părerea sa, îl va discreditat”.

CONFERINȚA DE PRESĂ A MINISTRULUI DE EXTERNE AL PORTUGALIEI

LISABONA 28 (Agerpres). — Vorbind marți în cadrul unei conferințe de presă, ministrul de externe al Portugaliei, Nogueira, a exprimat îndoieli asupra validității hotărârilor Consiliului de Securitate privind instituirea unor sancțiuni obligatorii și selective asupra Rhodesiei. Deși Portugalia nu furnizează petrol Rhodesiei, a spus Nogueira, el a pretins că ar fi „exagerat” să se atribute Portugaliei răspunderea pentru transporturile de petrol care ajung în Rhodesia, și că Lisabona nu-și poate asuma sarcina

„Luna-13” a transmis o nouă fotografie reprezentând detalii de panoramă ale suprafeței lunare

MOSCOVA 28 (Agerpres). — Stația automată sovietică „Luna-13” a transmis o nouă fotografie reprezentând detalii de panoramă ale suprafeței lunare. Analizând această fotografie, prof. Alexandru Lebedinski a menționat că în timpul transmiterii pe Pământ a imaginilor de pe suprafața Lunii, camera de televiziune instalată la bordul stației a efectuat o rotație completă în jurul axei sale. Conform construcției stației, înclinarea axului este destul de apropiată de verticală Lunii, formând un unghi de 16 grade. Înclinarea axului a „permis apropierea „ochiului” de televiziune de solul

lunar, iar imaginile sînt luate de la o distanță mai mică de un metru. Pe această fotografie se pot observa detalii milimetrice ale solului lunar.

Înălțimea panoramei este de 30 de grade, iar suprafața fotografiată reprezintă o întindere pe azimut de aproximativ 220 de grade. Datorită înclinării axului camerei de televiziune, linia orizontului lunar este curbă. În partea centrală a fotografiei, în direcția în care axul camerei a fost înclinat, suprafața lunară a coperit în întregime cîmpul de vedere, iar orizontul lunar nu se mai observă. Datorită rotației camerei, o parte din fotografie redă cîmpul întinut al Lunii. În primul plan al panoramei se distinge o serie de detalii ale stației „Luna-13”, în special demersul mecanic și mecanismul care l-a îndepărtat la o anumită distanță de stație. Conturul stației poate fi refăcut după umbra sa pe suprafața Lunii.

Declarația Ministerului Informațiilor al Cambodgiei

PNOM PENH 28 (Agerpres). — Ministerul Informațiilor al Cambodgiei a dat publicității o declarație în care condamnă hotărârea guvernului sud-coreean de a concentra forțe armate în regiunea de graniță cu Cambodgia. Aceste măsuri, se subliniază în declarație, demonstrează că Coreea de sud se pregătește să participe direct la acțiunile agresive americano-sud-vietnameze împotriva Cambodgiei. Concentrarea de trupe la granița cu Cambodgia, menționează declarația, reprezintă o încălcare flagrantă a Cartei ONU și a principiilor dreptului internațional. Guvernul de la Seul va fi direct răspunzător pentru incidentele care ar putea avea loc în urma infiltrărilor soldaților sud-coreeni la granița cu Cambodgia.

În timpul transmiterii acestei fotografii, Soarele se afla la o înălțime de 19 grade deasupra orizontului lunar, iar umbra obiectelor depășea de trei ori înălțimea lor reală. Datorită condițiilor bune de iluminare, a fost facilitată studiarea structurii suprafeței lunare. Fotografia redă microstructura grunului de pe suprafața Lunii, precum și câteva mici cratere, de forme neregulate, puțin mai mari de un decimetru.

Compararea microreliefului din fotografii luate de stațiile lunare sovietice „Luna-9” și „Luna-13”, a menționat Alexandru Lebedinski, are o mare importanță științifică.

BELGRAD. — Colectivul combinatului minier „Bor” din bazinul Bor-Maidanek, principalul producător de cupru din RSF Iugoslavia, s-a îndeplinit planul anual de producție. Pînă în prezent aici au fost produse 49.055 tone de cupru electrolitic. În bazinul minier Bor-Maidanek se desfășoară în prezent ample lucrări de reconstrucție și modernizare, care vor permite ca în anul 1972 producția de cupru să se ridice la aproximativ 100.000 tone anual.

QUAGADOUGOU. — Maurice Yameogo, fost președinte al Voltei Superioare, a fost transportat luni la spital în stare de inconștiență, după ce fusese descoperit la domiciliul său cu venele de la mîini tăiate și cu o rană adîncă la gît. Poliția din Volta Superioară a declarat că fostul președinte a încercat să se sinucidă.

Yameogo, împreună cu soția sa, avea domiciliu forțat după ce, la 4 ianuarie 1966, el a fost înlăturat din funcția de președinte printr-o lovitură de stat nesângeroasă condusă de colonelul Sangoule Lamizana.

AMMAN. — La Amman a fost anunțată oficial data alegerilor pentru noua Cameră a reprezentanților din Iordania. Ministrul afacerilor interne a precizat că ele vor avea loc la 15 aprilie și, ca de obicei, femeile vor fi lipsite de dreptul de a alege sau de a fi alese.

Vechea Cameră a reprezentanților a fost dizolvată joia trecută. Conform constituției, noua Cameră trebuie aleasă în maximum 4 luni de la data dizolvării celei precedente.

amestecului în treburile interne, respectării reciproce a independenței, suveranității și integrității teritoriale. Ei au fost de acord că sporierea în continuare a acestor schimburi nu poate fi decît în folosul ambelor țări.

Analizînd situația internațională, interlocutorii s-au declarat hotărîți să contribuie la slăbirea încordărilor internaționale și la consolidarea păcii generale, la întărirea securității europene și la preîntîmpinarea primejiei unui război, la dezvoltarea colaborării general-europene în diferite domenii. Ei au subliniat, totodată, că deși nu în toate problemele se poate ajunge la o unitate de vederi, acest lucru nu trebuie să constituie o piedică în calea dezvoltării relațiilor bilaterale.

Vizita lui A. N. Kosighin în Turcia reprezintă un aspect al efortului general depus de conducătorii țărilor socialiste de a largi relațiile cu toate țărilor europene, indiferent de oriundea lor socială, în interesul păcii și colaborării între popoare.

S. FEDER

TEATRE

Joi, 29 decembrie, orele 19.30: „Pentru alții proastă, pentru ca deșteaptă” (Amonament seria B). Simbătă, 31 decembrie, orele 19.30: „Pentru alții proastă, pentru ca deșteaptă”.

Duminică, 1 ianuarie 1967, orele 15.30: „Avarul”, iar la orele 19.30: „Pentru alții proastă, pentru ca deșteaptă”.

Luni, 2 ianuarie, orele 15.30: „Pentru alții proastă, pentru ca deșteaptă”, iar la orele 19.30: „Avarul”.

CINEMATOGRAFIE

MURESUL: „Omul din Rio”. În completare: „Frunze”. Orele 10, 12, 14.15, 18, 20.15.

STUDIO: „Casa din Montevideo”. În completare: „6000 de ani”. Orele 10.30, 13, 15.30, 18, 20.30.

VEAC NOU: „Partizanii în cîmpie”. Orele 11, 14.15, 16.15, 18.15, 20.15.

TINERETULUI: „Coplan își asumă riscul”. În completare: „Sandi, să ascuți pe mămica”. Orele 11, 16, 18, 20.

VICTORIA: „Bătălia de la Tonomat”. În completare: „Acu!” Orele 16, 18, 20.

PROGRESUL: „Calea Victoriei”. În completare: „Treii bărbăți”. Orele 16, 18, 20.

SOLIDARITATEA: „A fost cîndva hot”. În completare: „Cecilia 470”. Orele 17, 19.

MICALACA: „Adevărata față a fascismului”. Orele 17, 19.

CFR GRADIȘTE: „Ce s-a întâmplat cu Baby Jane”. Orele 17, 19.

DACIA PECICA: „Notre Dame de Paris”.

VICTORIA PECICA: „Spărgătorul”.

NADLAC: „Duminică la ora 6”.

CURTICI: „Dulcea pasăre a tinereții”.

SIRIA: „Tatăl soldatului”.

PINCOTA: „La ora 5 după amiază”.

VINGA: „Femeia nisipurilor”.

TELEVIZIUNE

Joi, 29 decembrie

18.00 Pentru copii și tineretul școlar. Filmele: „Omul de zăpadă” și „Simfonie în alb”. Studioul pionierilor.

18.50 Publicitate.

18.55 Ora exactă.

19.00 Televiziunea de seară.

19.27 Buletinul meteorologic.

19.30 „Mult e dulce și frumosă” — emisiune de limbă română contemporană (II).

19.40 Muzică folklorică.

20.10 Interpreti de muzică ușoară. Un nume nou: Liviu Stoichescu.

20.25 Seară de teatru: „Viforul” de Barbu Ștefănescu Delavrancea. Interpretăză colectivul Teatrului Național din Craiova. Spectacol prezentat în cadrul Festivalului Teatrului Național.

— În pauză: Documentarul: „Orizont științific nr. 7” „Pila” — film de desene animate. În încheiere — Televiziunea de noapte.

PRONOEXPRESE

La tragerea din 28 decembrie au ieșit următoarele numere:

5, 14, 43, 29, 15, 4

Rezervă: 34, 9

Fond de premii: 619.128 lei.

Opera de stat

Timișoara

anunță că

spectacolul cu opera „Văduva veselă” din 30 XII, orele 17, se suspendă. Biletele rămîn valabile pentru spectacolul de seară care va începe la orele 19 în loc de orele 20 cum a fost anunțat. Spectatorii sînt invitați să-și renumereze locurile prin casieria teatrului.

LOTO

TRAGEREA „REVELIONULUI”

31 DECEMBRIE 1966

O NOUĂ FORMULĂ

SE EFECTUEAZĂ 4 EXTRAGERI ÎN LOC DE 3:

— o extragere de 12 NUMERE din 90 pentru atribuirea premiilor obișnuite în BANI;

— o extragere de 12 NUMERE din 90 pentru atribuirea premiilor suplimentare în AUTOTURISME și BANI;

— două extrageri de câte 2 NUMERE din 90 pentru atribuirea premiilor suplimentare în BANI.

ÎN TOTAL SE EXTRAG 28 NUMERE

Se atribuie 20 PREMII ÎN AUTOTURISME dintre care 4 premii constînd fiecare din cîte un AUTOTURISM „FIAT 1800” plus diferența în bani pînă la cîte 100.000 lei.

Crește numărul premiilor.

Variantelor cu 2 numere li se atribuie cîte 50 lei față de 30 lei, cît s-a atribuit la tragerea Revelionului de anul trecut.

Vinzarea biletelor se va face pînă la 30 decembrie orele 17.

RADIO

Joi, 29 decembrie

PROGRAMUL I

11.00 Selecțiuni din opere. 11.20 Cărti care vă așteaptă. 11.45 Melodii populare. 12.00 Buletin de știri. 12.20 Duet vocal de muzică ușoară. 12.50 Cantata „Comunistul” de Constantin Palade. 13.20 Jucării muzicale. 14.00 Buletin de știri. 14.08 Tonomatul cu muzică ușoară. 15.00 Itinerar folcloric muzical. 16.00 Radiojurnal. 16.15 Din albumul meu. 16.40 Premiere de operă de-a lungul anilor. 17.10 De la frescele Voronetului la coloana infinită. 17.30 Scherzo din Simfonia de George Ștefănescu. 18.00 Buletin de știri. 18.03 În jurul globului. 18.15 Varietăți muzicale. 18.40 Ritmurile cîincinului. 19.00 Seară pentru tineret. 20.00 Radiojurnal. 22.20 Concert pentru chitară de Manuel Ponce. 22.45 Cîntă formația corală bărbătească, dirijată de D. D. Botez. 23.52 Buletin de știri.

PROGRAMUL II

9.00 Buletin de știri. 9.33 Pe aripile vântului. 10.05 Actualitatea literară. 10.30 Cîntecul de coarde nr. 11 în fa minor de Beethoven. 10.50 Melodii populare. 11.00 Buletin de știri. 11.07 Muzică ușoară. 11.22 Poeme muzicale. 12.00 Program de cîntec. 12.10 Ziar, zăriești, opinii. 12.25 Laureati ai concursurilor internaționale de interpretare. 1966. 13.00 Buletin de știri. 13.08 Selecțiuni din opere. 13.30 Concert de prim. 14.30 Din tezaurul nostru folcloric muzical. 15.00 Radiojurnal. 15.30 Rova vînturilor. 15.55 Muzică. 16.00 Arii din opere. 16.50 Evantai sonor. 17.00 Radiojurnal. 17.30 Muzică populară. 17.45 Festival de poezie contemporană românească. 18.00 Rapsoada 1 de Marjan Negrea. 18.35 Din cele mai cunoscute melodii populare. 19.00 Buletin de știri. 19.05 Din creația de cameră a compozitorului Mihail Jora. 19.40 Formația Dan Serbănescu. 19.50 Transmisiunea concertului orchestrei simfonice a Radioteleviziunii. 22.30 Moment poetic. 22.35 Melodii lirice. 23.00 Radiojurnal. 23.10 Fragmente din opere. 23.50 Intrecere pe micro-sion 0.52 Buletin de știri.

PROGRAMUL I

7.00 Radiojurnal. 7.30 Vă plac aceste cîntec? 8.00 Sumarul presei. 8.10 Viers și joc. 8.25 Moment poetic. 10.00 Buletin de știri. 10.15 Melodii populare. 10.30 Vreau să știu. 10.55 Dublă recital vocal Agatha Druzeșcu și Corneliu Finăcanu. 11.20 Baladă pentru Republica Socialistă România. 11.40 Mari ansambluri folclorice. 13.10 Pagini alese din muzica ușoară românească. 14.00 Buletin de știri. 14.08 Solisti, orchestre melodii. 14.40 Cîntecul săptămîinii. 15.00 Cîntec și jocuri populare. 16.00 Radiojurnal. 16.15 Cîntecele Bucureștiului. 16.40 Imnuri de slavă patriei socialiste. 17.10 În slujba patriei. 17.40 Muzica și dansul. 18.00 Anul internațional 1966. 19.00 O melodie pe adresa dumnezeului. 20.00 Radiogazeta de seară. 21.05 Atențiune, părinți! 22.00 Radiojurnal. 22.20 Muzică ușoară. 23.00 Dansați în ritmul preferat. 23.52 Buletin de știri.

PROGRAMUL II

9.00 Buletin de știri. 9.03 Program interpretat de orchestrele simfonice din Arad și Craiova. 11.50 Muzică ușoară românească. 12.10 Ritmurile cîincinului. 13.00 Buletin de știri. 14.30 Cîntec și jocuri din folclorul nou. 15.00 Radiojurnal. 15.30 Inelut-invitec. 16.15 Jocuri populare. 16.30 Formații de muzică ușoară. 17.00 Radiojurnal. 18.00 Rapsoada română de Ciprian Porumbescu. 19.00 Buletin de știri. 19.05 Compozitori au cuvîntul. 21.50 Simfonia a II-a în Fa major „a Republicii” de Nicolae Bulei. 22.30 Moment poetic. 22.35 Dansați cu noi. 23.00 Radiojurnal. 23.10 Cei puternici — baladă pentru albi, hariton, cor și orchestra de Alfred Mendelsohn. 23.52 Rîm și melodie. 0.52 Buletin de știri.